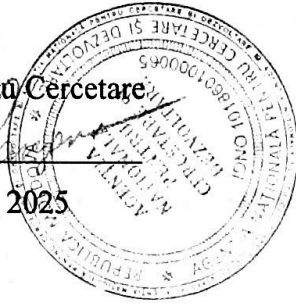

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare

2025

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind implementarea proiectului din cadrul concursului
Programe de postdoctorat pentru anii 2024-2025

Proiectul „România și Puterile Aliate (Anglia și Franța) în ajunul și primii ani ai celui de al
Doilea Război Mondial (1938-1941)”

Cifrul proiectului 24.00208.0807.10/PD II

Prioritatea strategică IV. Provocări societale

Rectorul Universității de Stat din Moldova Igor ȘAROV

Președintele Consiliului științific al USM Georgeta STEPANOV

Conducătorul proiectului (postdoctorandul) Mihai TURCANU

Chișinău, 2025

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU CERCETARE ȘI DEZVOLTARE RECEPȚIONAT " 02 " 12 2025

No 757

CUPRINS:

1. Scopul proiectului de la concurs.....	3
2. Obiectivele.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor	4
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor	5
5. Rezultatele obținute	5
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	10
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului	13
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului.....	13
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului	13
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane	
11. Recomandări, propuneri.....	14
12. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2024-2025 (Anexa 1).....	15
13. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba română și în limba engleză (Anexa 2).....	18
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3).....	21

1. Scopul conform proiectului depus la concurs (obligatoriu).

Cercetarea propusă a urmărit dezvăluirea detaliată a tabloului general al relațiilor României cu Alianții Occidentali în intervalul cronologic 1938-1941. Deși subiectul a fost abordat în unele lucrări cu caracter general (la I. Scurtu sau Gh. Buzatu) precum și în câteva lucrări speciale (ex. la S. Arhire, D. Fabian, sau Georgiana-Margareta Scurtu) ce se referă, într-o formă sau alta, la tema propusă, totuși autorii menționați abordează problema într-o manieră fragmentară și incompletă, concentrându-se exclusiv pe unele aspecte înguste ale relației României fie doar cu Anglia, sau doar cu Franța și utilizând surse insuficiente și fără a putea, din această cauză, să surprindă tabloul general al ziselor raporturi. Autorul acestei propuneri a identificat un număr mare de documente inedite, românești, britanice și franceze prin care va putea contribui în manieră esențială la completarea cunoașterii istorice a subiectului de referință. În afară de aceasta, au fost deja cercetate și valorificate un număr foarte mare de surse documentare franceze, britanice și germane publicate, dar care, pînă acum, n-au fost valorificate în istoriografia românească. Ca volum, textul total redactat la această temă are deja aproximativ 50 de c.a., autorul publicînd în 2023 monografia „România și puterile aliate la începutul celui de al Doilea Război Mondial”. În cadrul acestei lucrări autorul a depășit cadrul tematic prin prisma căruia au fost pînă acum abordate zisele raporturi (axat pe aspecte precum episodul Tilea, maniera de acordare a garanțiilor, legăturile economice și comerciale, accesul german la resursele românești ca problemă a relațiilor româno-britanice, etc) și a valorificat surse inedite, dar și publicate – dar neutilizate pînă acum - pentru a elucida alte aspecte, esențiale înțelegerii subiectului și care țin de: evaluarea consecințelor, pentru relațiile româno-franco-britanice, a eșecului Guvernului britanic de a aprecia corect intențiile lui Hitler; reevaluarea reacției României față de politica conciliatoristă a Alianților; analiza aprofundată a formei garanțiilor franco-britanice, a interpretărilor acestora din epocă și de astăzi și a dezbaterii istoriografice în acest sens; detalierea evoluției poziției Alianților față de această problemă pe baza schimburilor diplomatice franco-româno-britanice documentate petrecute în intervalul martie 1939-iunie 1940; evoluția atitudinii României față de zisele garanții în intervalul menționat; efectul așa-numitei “politici de echilibru” a României asupra relațiilor cu Alianții; reevaluarea consecințelor eșecului negocierilor tripartite anglo-franco-sovietice și a pactului Ribbentrop-Molotov asupra relațiilor româno-franco-britanice; analiza importanței raporturilor turco-franco-britanice pentru relațiile româno-franco-britanice în context geopolitic; evidențierea locului României în politica Balcanică a Alianților; atitudinea Alianților față de revizionismul maghiar și bulgar în contextul zisei politici; atitudinea Angliei față de România din perspectiva evoluției relațiilor anglo-italiene, anglo-sovietice și sovieto-germane; problema cadrului politic intern al României - sub un regim dictatorial și corupt - ca piedică în calea dezvoltării normale a relațiilor cu Alianții. Cadrul temporar propus are ca reper cronologic inferior evenimentele care fac inevitabilă alunecarea către un conflict generalizat, iar ca limită superioară – ruperea relațiilor româno-britanice.

2. Obiectivele (obligatoriu).

Propunerea a urmărit următoarele 3 obiective preliminare principale: 1) Determinarea influenței răspunsului Aliat la Anschluss și anexarea Cehoslovaciei asupra parcursului politicii externe

românești, prin a) evaluarea consecințelor pe care le-a avut eșecul anglo-francez de a aprecia corect intențiile lui Hitler, asupra relațiilor româno-franco-britanice și b) reevaluarea reacției cercurilor conducătoare ale României față de politica conciliatoristă a Angliei și Franței și consecințele acesteia pentru România. 2) Reconstituirea relațiilor româno-franco-britanice în contextul tentativelor anglo-franceze de îndiguire a expansiunii Germaniei prin a) analiza aprofundată a formei garanțiilor Aliate, a interpretărilor acestora din epocă și de astăzi și a dezbaterii istoriografice în jurul acestei probleme; b) detalierea evoluției poziției britanice față de această problemă în intervalul martie 1939-iunie 1940; c) cercetarea evoluției și a schimbărilor perceptibile în atitudinea României față de zisele garanții în intervalul menționat; d) evidențierea efectului așa-numitei “politici de echilibru” a României asupra relațiilor cu Aliții; e) reevaluarea consecințelor eșecului negocierilor tripartite anglo-franco-sovietice și a pactului Ribbentrop-Molotov asupra relațiilor României cu Aliții; d) analiza importanței raporturilor turco-franco-britanice și a Acordului anglo-franco-turc din 24 octombrie 1939 pentru relațiile româno-franco-britanice în contextul aspectului geopolitic al acestor relații; e) evidențierea locului României în politica balcanică a Londrei și Parisului (inițiativa Aliată a transformării Antantei balcanice într-un pol de putere al statelor neutre); f) cercetarea problemei atitudinii franco-britanice față de revizionismul maghiar și bulgar în contextul zisei politici; g) dezvăluirea atitudinii Angliei și Franței față de România din perspectiva evoluției relațiilor anglo-franco-italiene, anglo-franco-sovietice și sovieto-germane; h) elucidarea problemei cadrului politic intern al României - sub un regim dictatorial și corupt – ca piedică în calea dezvoltării normale a relațiilor cu Aliții; i) reevaluarea locului și rolului factorilor economici și comerciali (problema accesului Germaniei la petrolul și resursele naturale românești în economia conflictului generalizat) în ecuația relațiilor româno-franco-britanice. 3) Reconstituirea politicii Angliei față de România în urma aderării Bucureștiului la tabăra Axei prin a) documentarea detaliată a atitudinii Angliei față de cedările teritoriale din vara anului 1940; b) analiza raționamentelor și/sau a justificărilor pentru modificarea radicală a poziției României manifestată prin denunțarea garanțiilor Aliate, renunțarea la ambigua “politică de echilibru” și orientarea deschisă către Germania iar apoi și aderarea la tabăra Axei; c) evaluarea atitudinii britanice față de regimul lui Antonescu în comparație cu cel al lui Carol; d) analiza atitudinii Angliei față de problema aservirii economiei românești la efortul de război al Germaniei în contextul Bătăliei pentru Anglia; e) Evidențierea rolului și locului acțiunilor de sabotaj britanic în România în determinarea evoluției relațiilor româno-britanice; f) evaluarea oportunității deteriorării și apoi ruperii relațiilor româno-britanice din perspectiva intereselor naționale ale României; g) analizarea atitudinii Angliei față de intrarea României în război pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei în contextul apropierii sovieto-britanice.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor (obligatoriu)

2024:

Reevaluarea surselor disponibile în vederea depistării golurilor sau aspectelor ce necesită documentare suplimentară.

Alcătuirea unei liste bibliografice, pe baza surselor disponibile, cu dosare din fondul T.N.A. FO. 371, ce urmează a fi cercetate în Arhivele britanice în vederea completării golurilor depistate.

Publicarea articolelor la tema de cercetare în publicațiile științifice de profil.

Deplasarea la Arhivele Naționale Britanice de la Londra în scopul documentării temei de cercetare.

Identificarea și fotografierea noilor surse identificate.

Documentele fotografiate vor fi procesate, fiind sortate conform criteriilor tematice și cronologice.

Publicarea articolelor la tema de cercetare în publicațiile științifice de profil.

2025:

Realizarea analizei și cercetării documentelor adunate la Arhivele Naționale Britanice.

În baza documentelor cercetate și analizate vor fi redactate noi paragrafe și capitole ale viitoarei monografii.

Publicarea articolelor la tema de cercetare în publicațiile științifice de profil.

Publicarea monografiei „România și Puterile Aliate la începutul celui de al doilea Război Mondial (1938–1941). Ediția II”.

Punerea la punct detaliile organizatorice ale susținerii tezei de doctor habilitat. Întocmirea dosarului pentru susținere.

Susținerea publică a tezei de doctor habilitat „România și Puterile Aliate (Anglia și Franța) în ajunul și primii ani ai celui de al Doilea Război Mondial (1938–1941)” în baza sintezei lucrărilor.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor

2024:

- Reevaluarea surselor disponibile în vederea depistării golurilor sau aspectelor ce necesită documentare suplimentară.
- Alcătuirea unei liste bibliografice, pe baza surselor disponibile, cu dosare din fondul T.N.A. FO. 371, ce urmează a fi cercetate în Arhivele britanice în vederea completării golurilor depistate.
- Publicarea articolelor la tema de cercetare în publicațiile științifice de profil.
- Deplasarea la Arhivele Naționale Britanice de la Londra în scopul documentării temei de cercetare.
- Identificarea și fotografierea noilor surse identificate.
- Procesarea documentelor fotografiate, sortate conform criteriilor tematice și cronologice.
- Publicarea articolelor la tema de cercetare în publicațiile științifice de profil.

2025:

- Au fost analizate și valorificate aproximativ 15500 file din dosarele The National Archives (Londra), provenind din fonduri precum FO 371 (Ministerul britanic de externe), WO 208 (Ministerul britanic de război), și altele.
- La textul monografiei au fost adăugate ~11,4 c.a. și 580 trimiteri (note de subsol).
- La data întocmirii raportului au apărut 9 publicații în anul 2025, în reviste de specialitate din România, la subiectul temei proiectului de postdoctorat (+monografia = 10).
- Textul monografiei „România și Puterile Aliate la începutul celui de al doilea Război Mondial (1938–1941). Ediția II” a fost recomandat pentru publicare de Consiliul Științific al Institutului de Istorie pe 17 iunie 2025. Aprobare spre publicare de Consiliul Științific al Universității de Stat din Moldova pe 2 iulie 2025.
- În septembrie 2025 a fost publicată monografia, ~70 c.a.
- A fost redactată o primă versiune a sintezei lucrărilor în baza cărora urmează să fie susținută teza de doctor habilitat.
- Pe 17 noiembrie a fost depusă la Biroul Studii Doctorale al USM cererea de inițiere a procedurilor de susținere a tezei.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

- Pe parcursul primului an de implementare a proiectului de postdoctorat a fost realizată revizuirea generală a etapei la care se află cercetarea, fiind făcute corectări semnificative în textul orimei ediții a monografiei „România și Puterile Aliate la începutul celui de al Doilea Război Mondial” și fiind identificate acele aspecte ale cercetării ce necesită documentare suplimentară.
- Între 11 și 18 noiembrie 2024, subsemnatul s-a deplasat la Arhivele Naționale ale Marii Britanii de la Londra, unde a cercetat următoarele fonduri și dosare:

FO 371/23842 2. FO 371/23846 3. FO 371/23847 4. FO 371/24982 5. FO 371/24984 6. FO 371/24985 7. FO 371/24988 Roumanian foreign relations: British propaganda in Roumania: anti-British feeling: expulsion of British subjects. Code 37 file 392 (to paper 7593) 8. FO 371/24991 9. FO 371/24993 10. FO 371/24993 11. FO 371/24993 12. FO 371/24993 13. FO 371/24994 14. FO 371/24994 15. FO 371/24994 16. FO 371/24995 17. FO 371/24995 18. FO 371/24995 19. FO 371/24996 20. FO 371/24996 21. FO 371/24996 10/7/24, 185062/RR172-936-06168Z 4/6 22. FO 371/29975 Roumanian relations with Turkey, Yugoslavia and the Axis Powers. Code 37 file 2 23. FO 371/29989 German-Roumanian relations. Code 37 file 70 24. FO 371/29990 Situation in Roumania. Code 37 file 79 (to paper 3456) 25. FO 371/29991 Situation in Roumania. Code 37 file 79 (papers 3628-end) 26. FO 371/29992 Anglo-Roumanian relations - closing of H.M. Legation at Bucharest. Code 37 file 80 (to paper 961) 27. FO 371/29993 Anglo-Roumanian relations - closing of

H.M. Legation at Bucharest. Code 37 file 80 (papers 970-1600) 28. FO 371/24968 29. FO 371/29995 Anglo-Roumanian relations - closing of H.M. Legation at Bucharest. Code 37 file 80 (papers 6555-end) 30. FO 371/29996 German forces in Roumania. Code 37 file 81 31. FO 371/29997 The Transylvanian question. Code 37 file 87 32. FO 371/30007 Soviet designs in Roumania. Code 37 file 375 33. FO 371/30008 Soviet-Roumanian Trade Agreement. Code 37 file 388 34. FO 371/30010 Roumanian air force. Code 37 file 401 35. FO 371/30013 Arrest of British Consular Agent at Giurgiu. Code 37 file 508 36. FO 371/30014 Roumanian army. Code 37 file 734 37. FO 371/30016 M. V.V. Tilea - ex-Roumanian Ambassador in London. Code 37 file 803 38. FO 371/30020 British Military Attaché's Report - Bucharest. Code 37 file 2122 39. FO 371/30027 British offer to M. Gafencu. Code 37 file 7643 40. FO 371/24856 WO 208/1740 Military Handbook, Volume 1: Military geography and state matters 2. WO 208/1741 Military Handbook, Volume 2: Political, foreign policy, strategical problems, organisation and functions in peace, mobilisation procedure, and command and control 3. WO 208/1742 Military Handbook, Volume 3: Infantry, cavalry, artillery, engineers, chemical warfare, armoured units and signals 4. WO 208/1743 Military Handbook, Volume 4. Survey, police, discipline, uniform, transportation, medical services and pay 5. WO 208/1744 Military Handbook, Volume 5: Labour units, veterinary and remount, billeting, defence, tactics training and education, value of the army for war, frontier defences, air and naval liaison 6. WO 208/1745 Relations with U.S.S.R. Soviet occupation of Bessarabia; reports, mainly Foreign Office and Military Attache cables 7. WO 208/1746 Internal political events and activities. German and Soviet attitudes 8. WO 208/1747 Railway handbook 9. WO 208/1748 Military and political situation reports 10. WO 208/1749 Memorandum on the status of the execution of military clauses of the Armistice agreement and on the problems which arise through the additional obligations imposed by the Allied Control Commission 11. WO 208/4571 Intelligence reports on Manchuria 12. WO 208/4562 Movements of German forces: intelligence reports 13. WO 208/1756 The European frontiers of the Soviet Union: M.I.2 report 14. WO 208/1456 War plans; Russia 15. WO 208/4555 Relations with Russia 16. WO 208/1754 Sir Stafford Cripps' visit to Moscow and interview with Mr Molotov; cabled report and comments by Director of Military Intelligence . WO 208/67 Balkan Entente: attitude to the war, conference, visits, cables and correspondence 18. WO 208/68 Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: 1-15 19. WO 208/69 Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: 16-30 20. WO 208/70 Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: 31-40 21. WO 208/71A Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: 41-45 22. WO 208/72A Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: 46-55 23. WO 208/73 Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: 56-60 24. WO 208/74 Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries 61-65 25. WO 208/77 War Office daily intelligence and operational summaries 26. WO 208/4388 Balkans Entente: minutes of February meeting 27. WO 208/4389 Balkans Entente: staff conversations 28. WO 208/5358 Correspondence and reports: Balkans and Turkey 29. WO 208/4561 Intelligence diary 30. WO 208/71B Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: extracts from piece 71A 31. WO 208/72B Balkan Intelligence Centre, Istanbul; weekly summaries: extract from piece 72A. FO 371/24843 2. FO

371/24856 3. FO 371/24844 Soviet foreign policy. Code 38 file 30 (papers 3638 - 6072) 4. FO 371/24845 5. FO 371/24847 United Kingdom-Soviet relations. Code 38 file 40 (papers 4272 - 6115) 6. FO 371/24846 United Kingdom-Soviet relations. Code 38 file 40 (papers 2779 - 4271) 7. FO 371/24848 United Kingdom-Soviet relations. Code 38 file 40 (papers 6200 - 7366) 8. FO 371/24849 9. FO 371/24851 10. FO 371/24851 11. FO 371/24852 Soviet-German relations. Code 38 file 283 (papers 1637 - 7192) 12. FO 371/24853 13. FO 371/24854 14. FO 371/24855 15. FO 371/24856 16. FO 371/24856 17. FO 371/43984 Soviet Government's attitude towards Roumania. Code 37 file 116 18. FO 371/29539 Report of Soviet demands on Roumania. Code 38 file 1098 19. FO 371/33255 Declaration of war on Roumania. Code 37 file 19 20. FO 371/33256 Situation and conditions in Roumania. Code 37 file 22 (to paper 4116) 21. FO 371/37377 Situation in Roumania. Code 37 file 111 (papers 9130 - end) 22. FO 371/33258 Roumano-Hungarian relations. Code 37 file . FO 371/33267 Russian propaganda to Roumania. Code 37 file 1627 24. FO 371/33270 Turco-Roumanian relations. Code 37 file 3926 25. FO 371/33271 Plebiscite to decide the status of Bessarabia. Code 37 file 5017 26. FO 371/33278 The last days of the British in Roumania. Code 37 file 9059 27. FO 371/23841 Political situation. Code 37 File 139 (to paper 9335) 28. FO 371/23843 29. FO 371/23844 30. FO 371/23851 31. FO 371/23855 32. FO 371/24983 33. FO 371/29986 Economic conditions in Roumania. Code 37 file 64 34. FO 371/30002 Anti-Jewish measures in Roumania. Code 37 file 146 35. FO 371/30003 Supply of war materials for Roumania. Code 37 file 170 36. FO 371/33257 Situation and conditions in Roumania. Code 37 file 22 (papers 4410 - end) 37. FO 371/33269 Attitude of United States towards Roumania. Code 37 file 3401 38. FO 371/37374 Situation in Roumania. Code 37 file 111 (to paper 1737) 39. FO 371/37375 Situation in Roumania. Code 37 file 111 (papers 1738 - 3259) 40. FO 371/37376 Situation in Roumania. Code 37 file 111 (papers 3349 - 9027). FO 371/29464 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 765-1654) 2. FO 371/29465 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 1658-2570) 3. FO 371/29466 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 2628-3384) 4 FO 371/29467 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 3410-3962) 5. FO 371/29468 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 4022-5291) 6. FO 371/29469 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 5330-6228) 7. FO 371/29470 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 6268-6500) 8. FO 371/29471 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 6517-6775) 9. FO 371/29472 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (papers 6835-end) 10. FO 371/29475 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 29 11. FO 371/29479 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (to paper 1716) 12. FO 371/29480 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 1724-2100) 13. FO 371/29481 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 2130-2569) 14. FO 371/29482 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 2617-2844) 15. FO 371/29483 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 2862-3000) 16. FO 371/29484 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 3001-3214) 17. FO 371/29485 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 3251-3446) 18. FO 371/29486 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 3447-3735) 19. FO 371/29487 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 3736-3988) 20. FO 371/29488 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 4004-4328) 21. FO 371/29489 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 4346-4879) 22. FO

371/29490 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 4898-5590). FO 371/29491 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 5607-5881) 24. FO 371/29492 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 5892-6235) 25. FO 371/29493 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 6244-6615) 26. FO 371/29494 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 6616-6929) 27. FO 371/29495 Soviet-German relations. Code 38 file 78 (papers 7004-end) 28. FO 371/29498 Internal conditions. Code 38 file 114 (to paper 2198) 29. FO 371/29499 Internal conditions. Code 38 file 114 (papers 2272-end) 30. FO 371/29500 Soviet foreign policy. Code 38 file 122 (to paper 2129) 31. FO 371/29501 Soviet foreign policy. Code 38 file 122 (papers 2131-end) 32. FO 371/29509 Russian land and air forces. Code 38 file 227 33. FO 371/29510 Soviet defence measures. Code 38 file 238 34. FO 371/29519 Soviet foreign policy. Code 38 file 360 35. FO 371/29527 Prime Minister's minute on Anglo-Soviet relations. Code 38 file 605 36. FO 371/29528 Soviet military manoeuvres. Code 38 file 648 37. FO 371/24855 38. FO 371/29553 Conditions in Soviet Union. Code 38 file 2528 39. FO 371/29558 Possible evacuation of Moscow. Code 38 file 2823 40. FO 371/29463 Anglo-Soviet relations. Code 38 file 3 (to paper 761). FO 1103/1712 Southern: Roumania (Romania) 2. FO 1103/1704 Southern: Roumania (Romania) 3. FO 1103/1717 Southern: Italy; Roumania (Romania) 4. FO 770/71 Sale of British vessels on the Danube to the Soviet government 5. FO 770/72 Chartering of Danube vessels 6. FO 1103/1654 Northern: Soviet Union part 1 7. FO 418/177 Russia (Soviet Union): correspondence respecting the Soviet Union, parts 38- 41, 1939-1941 8. FO 1103/1649 Northern: Soviet Union part 2 9. FO 1103/1655 Northern: Soviet Union part 2 10. FO 1103/1648 Northern: Soviet Union part 1 11. FO 181/962/8 Political, Great Britain, Soviet Union 12. FO 800/988 Sir Hughe Knatchbull-Hugessen, British Ambassador, Ankara: personal correspondence with British Legations Sofia and Bucharest, British Embassy Rome and Foreign Office concerning Turkey and Bulgaria. FO 181/963/7 Political and Internal Situation, Soviet Union 2. FO 418/194 Russia (Soviet Union): annual reports, 1936-1942 3. BT 11/2830 ROUMANIA [ROMANIA]: Position of Anglo-Roumanian balances after notification of Roumania as an enemy territory.

- A fost analizat și valorificat un volum de aproximativ 15 500 de file din dosarele The National Archives (Londra), din fonduri precum FO 371 (Ministerul britanic de Externe), WO 208 (Ministerul britanic de Război) ș.a., constituind baza documentară a cercetării.
- Textul monografiei a fost extins cu aproximativ 11,4 c.a. și îmbogățit cu 580 de trimiteri (note de subsol), consolidând fundamentarea științifică a lucrării.
- Au fost publicate 9 articole în anul 2025 în reviste de specialitate din România, la tema proiectului postdoctoral; împreună cu monografia, numărul total al publicațiilor ajunge la 10.
- Monografia „România și Puterile Aliate la începutul celui de al doilea Război Mondial (1938–1941). Ediția II” a fost recomandată pentru publicare de Consiliul Științific al Institutului de Istorie (17 iunie 2025) și aprobată spre publicare de Consiliul Științific al Universității de Stat din Moldova (2 iulie 2025). Monografia, cu un volum de aproximativ 70 c.a., a fost publicată în septembrie 2025.

- A fost elaborată prima versiune a sintezei lucrărilor care vor sta la baza tezei de doctor habilitat.
- Pe 17 noiembrie 2025 a fost depusă la Biroul Studii Doctorale al USM cererea de inițiere a procedurilor de susținere a tezei.
- În afară de articolele apărute deja, au mai fost date spre publicare în 2024 și 2025 și urmează să mai apară la tema de postdoctorat următorul număr de publicații:
1 publicații în RIM, 1 – în Akademos, 2 – în Dialogica, 2 – Revistele universității din Tg Mureș, 1 – Revista de Studii și Materiale Istorie Contemporană a Institutului N. Iorga din București.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

- Conferința internațională din 21 mai 2024 cu genericul „100 de ani de la conferința româno-sovietică de la Viena”. Comunicare la tema: Rolul și locul Italiei în politica Alianților vizavi de problema Moldovei de răsărit (decembrie 1939-martie 1940)
- Congresul Național al Istoricilor Români, ed. 2024 Suceava. Comunicare la tema: „Tentativele Alianților occidentali de identificare a opțiunilor concrete de implementare a garanțiilor din 13 aprilie 1939 (mai - iunie 1939)”
- Țurcanu Mihai. *Considerentele geopolitice ce au determinat perspectivele diferențiate ale Angliei asupra cedărilor din Dobrogea, Moldova și Ardeal (1940)*. Prezentat la: Simpozionul România–Republica Moldova „80 de ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial. Perspective și interpretări istorice”, Iași, 13-14 mai 2025.
- Țurcanu Mihai. *Perspectiva Turciei asupra problemei Basarabiei în prima jumătate a anului 1940*. La conferința: România după Marele Război. Reconstrucții politice, instituționale și culturale, Târgu Mureș, 5-6 iunie 2025.
- Țurcanu Mihai. *Relațiile româno-britanice după 26 iunie 1940: noi surse*. La conferința: România după Marele Război. Reconstrucții politice, instituționale și culturale, Târgu Mureș, 5-6 iunie 2025.

Lista publicațiilor din anul 2024-2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

- 1. Cărți de specialitate** (recomandate spre editare de senatul/consiliul științific al unei organizații din domeniile cercetării și inovării sau recunoscute în calitate de cărți științifice peste hotare: proces de recenzare, aprobare de către organizații științifice sau publicare de către edituri științifice prestigioase)

1.1. cărți de specialitate monoautor

- 1) ȚURCANU, M. România și Puterile Aliate la începutul celui de al doilea Război Mondial (1838-1941). Ediția a doua. Chișinău: Bons Offices, 2025. 744 p. ISBN 978-5-36241-547-1. Catalog BNRM: http://catalog.bnrm.md/opac/bibliographic_view/1195799.

2. Articole în reviste științifice

2.2. în reviste din alte baze de date acceptate de către ANACEC (cu indicarea bazei de date)

- 1) ȚURCANU, M. Tentativele Alianților occidentali de identificare a opțiunilor concrete de implementare a garanțiilor din 13 aprilie 1939 (mai - iunie 1939). În: *Acta Marisiensis. Seria Historia*. 2024, nr. 6, pp. 97-111. ISSN 2668-9545. Baza de date CEEOL și ERIH+. https://actahistoria.umfst.ro/wp-content/uploads/2025/04/Acta_2024_DOI.pdf
- 2) ȚURCANU M. Grigore Gafencu and Romania's Quest to Reach Compromise Deals with its Revisionist Neighbours. În: *East European Journal of Diplomatic History*. 2023 nr. 10, p. 85-101. ISSN: 2393-0764. Baza de date CEEOL. http://adxenopol.academiaromana-is.ro/europeanjournal_10.html (aparut in 2025)
- 3) ȚURCANU, M. Aspects of the problem of the consequences of the Ribbentrop-Molotov Pact and the Vienna Diktat in Anglo-Soviet relations (1941-1944). În: *AIIX*. 2025, LXII, pp. 371-389. ISSN: 1221-3705: 1221-3705. Baza de date CEEOL & ERIH PLUS. <https://aiix.ro/numar-curent-2025/>

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

- 1) ȚURCANU, M. Relații româno-britanice după 26 iunie 1940: noi surse. În: *Dialogica, revista de studii culturale si literature*. 2025, nr. 3, p. 82-94. ISSN 2587-3695. Categoria B+. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/237612
- 2) ȚURCANU, M. Romanian diplomacy, britain and the sudeten crisis (1938) (Part I). În: *Dialogica, revista de studii culturale si literature*. 2025, nr. 1, p. 103-109. ISSN 2587-3695. Categoria B+. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/227547.
- 3) ȚURCANU, M. Romanian diplomacy, Britain and the Sudeten crisis (1938) (Part II). În: *Dialogica, revista de studii culturale si literature*. 2025, nr. 2, p. 80-85. ISSN 2587-3695. Categoria B+. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/234707.
- 4) ȚURCANU M. Garanțiile din 13 aprilie 1939 și valabilitatea lor contra amenințării sovietice la adresa României la începutul celui de-al Doilea Război Mondial: noi surse (partea II). În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”* Nr. 2(77), 2025, ISSN 1857-0461, p. 115-123. Categoria B. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/232617

- 5) ȚURCANU, M. Garanțiile din 13 aprilie 1939 și valabilitatea lor contra amenințării sovietice la adresa României la începutul celui de-al Doilea Război Mondial: noi surse (partea I). În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*. 2025, Nr. 1(76), pp. 119-124. ISSN 1857-0461. Categoria B. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/227076.
- 6) ȚURCANU, M. Rolul și locul Italiei în politica balcanică a Alianților occidentali și în raport cu problema Moldovei de Est (decembrie 1939 – martie 1940) (Partea I). În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*. 2025, nr. 3(78), p.131-137. ISSN 1857-0461. Categoria B. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/238718.
- 7) ȚURCANU, M. Relațiile politico-diplomatice româno-britanice de la conferința de la München și până la izbucnirea celui de-al doilea război Mondial. În: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Umanistice)*. 2025, Nr. 4(194), p. 61-70. ISSN 1811-2668. Categoria B. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/230276.
- 8) ȚURCANU, M. Tentative britanice de apropiere de U.R.S.S. în vara anului 1940. În: *Buletinul științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, Seria „Științe Sociale”*. 2025, Nr. 1(19), p. 7-17. ISSN 2345-1858. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/233721.
- 9) ȚURCANU, Reacția imediată a britanicilor față de anexarea sovietică a Moldovei de est: noi surse și perspective asupra problemei Basarabiei ca subiect al dreptului internațional în perioada interbelică. În: *Vector European*. 2025, nr. 2, pp. 61-65. ISSN 2345-1906. Categoria B: https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Vector/Vector_European_2025_2.pdf
- 10) ȚURCANU, Mihai. Relațiile româno-britanice și problema reînarmării României în 1939 și 1940. Noi surse. (Partea I). În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2024, nr. 1-2(137-138), pp. 46-58. ISSN 1857-2022. Categoria C. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/239999
- 11) ȚURCANU, Mihai. Relațiile româno-britanice și problema reînarmării României în 1939 și 1940. Noi surse. (Partea I). În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2024, nr. 3-4(139-140), pp. 135-144. ISSN 1857-2022. Categoria C.
- 12) ȚURCANU, M. Poland's perspective on Anglo-French security arrangements for Romania (April-August 1939). În: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Umanistice)* Nr. 10(200), 2024, p. 59-70. Categoria B. ISSN 1811-2668. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/222877

3. Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice

- 1) ȚURCANU, M. Cinci „mituri” ale istoriografiei românești despre 26 iunie 1940. prezentat pe 30 mai 2024, la Conferința Anuală a Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași.

Publicat ca *Cinci „mituri” ale istoriografiei românești despre 26 iunie 1940*, PublishDrive, Chișinău, 2024: <https://books.apple.com/cy/book/cinci-mituri-ale-istoriografiei-rom%C3%A2ne%C8%99ti-despre-26/id6736523352>.

- 2) ȚURCANU, M. Great Britain and the Romanian territorial concessions in Dobrogea and Transylvania (1940): prezentat în limba română pe 2 iulie 2022, la Iași, în cadrul Conferinței Internaționale „Diplomația Românească (1862-2022): Direcții, Strategii, Percepții Europene”. Publicat în: *Revista de istorie a Moldovei*, 2023, nr. 3-4, pp. 43-57. ISSN 1857-2022. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212657 (aparut in 2024)
- 3) ȚURCANU, M. Tentativele Alianților occidentali de identificare a opțiunilor concrete de implementare a garanțiilor din 13 aprilie 1939 (mai - iunie 1939): prezentat pe 29 august 2024, în cadrul Congresului Național al Istoricilor Români desfășurat la Chișinău și Suceava): https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212089

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Impactul științific al proiectului constă în introducerea în circuitul istoriografic a unui volum excepțional de surse inedite (cca 15 500 de file din TNA Londra) și în elaborarea unei ediții a II-a substanțial revizuite a monografiei „România și Puterile Aliate...”, care devine o lucrare de referință pentru studiul relațiilor româno-anglo-franceze din anii 1938–1941 și pentru reevaluarea unor teme controversate (garanțiile din 13 aprilie 1939, politica de „echilibru”, cedările teritoriale din 1940 etc.). Prin numărul și calibrul publicațiilor apărute în reviste indexate (CEEOL, ERIH PLUS ș.a.), proiectul a consolidat vizibilitatea internațională a școlii istoriografice din Republica Moldova și a creat o bază solidă pentru utilizarea rezultatelor în activitatea didactică universitară, în formarea istoricilor și în nuanțarea discursului public privind trecutul recent. Indirect, proiectul contribuie la dezvoltarea capitalului uman de înaltă calificare și la creșterea capacității instituționale de gestionare a proiectelor competitive în domeniul științelor socio-umane.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Implementarea proiectului a presupus o colaborare strânsă cu Institutul de Istorie și Universitatea de Stat din Moldova (procedurile de recomandare și aprobare a monografiei, sprijin instituțional pentru deplasarea la arhive și pentru pregătirea tezei de doctor habilitat), precum și cu alte instituții academice și reviste de profil din Republica Moldova (Akademos, Studia Universitatis Moldaviae, Revista de Istorie a Moldovei, Vector European, Buletinul US „B.P. Hasdeu” din Cahul), care au asigurat platforma de diseminare a rezultatelor cercetării și integrarea lor în mediul științific național.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

La nivel internațional, proiectul s-a bazat pe colaborarea cu The National Archives (Londra) prin accesul la fondurile FO, WO ș.a., precum și pe cooperarea cu mediul academic din România prin participarea la conferințe și manifestări științifice (Iași, Suceava, Târgu Mureș) și prin publicarea rezultatelor în reviste de specialitate indexate și recunoscute internațional

(Acta Marisiensis, AIIX, revistele Institutului „A.D. Xenopol”, East European Journal of Diplomatic History), fapt ce a facilitat integrarea cercetării în circuitul istoriografic european.

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc. (obligatoriu).

Programul de postdoctorat este inutil de complex și birocratizat: prea mult accent se pune formalități, iar acestea solicită un efort prea mare și care se face în detrimentul cercetării propriu-zise: număr de articole – de un fel, de altul, de al treilea; număr de participări, număr de semnături, de foi de aprobări, etc, număr de susțineri – în secție, seminar, susținere publică, ANACEC; dosarul de susținere trebuie să conțină o sumedenie de hârtii care vor servi doar la aceea de a fi numărate de cineva, pentru că, de fapt, ele nu au nici o legătură cu cercetarea sau știința. Toate aceste lucruri se fac în detrimentul cercetării, pentru că realizarea lor solicită timp, timp pe care trebuie să-l piardă cercetarea – în favoarea unor proceduri birocratice care nu prezintă nici o valoare pentru știință.

11. Recomandări, propuneri (opțional).

ANCD împreună cu ANACEC ar putea să elaboreze un proiect de HG care să o modifice/înlocuiască pe actuala și să simplifice procedura birocratică (adunatul și număratul de foi și de semnături) în favoarea activității reale de cercetare, astfel încât timpul și energia cercetătorilor să fie folosite pentru ceea ce trebuie, adică pentru cercetare, iar nu pentru adunatul de hârtii (inclusiv dovezi despre tot felul de participări și publicații) și semnături. În procesul de consultare publică a proiectului noii HG, pot fi invitați să participe cercetătorii și cadrele didactice din învățământul superior și de la institutele de cercetare, pentru a contribui la realizarea acestui obiectiv.

Conducătorul de proiect Mihai Turcanu

Data: 17 decembrie 2005

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Proiectul

Cifrul proiectului 24.00208.0807.10/PD I

Denumirea Proiectului „România și Puterile Aliate (Anglia și Franța) în ajunul și primii ani ai celui de al Doilea Război Mondial (1938-1941)”

Rezumat în limba română 1 pagină

Proiectul postdoctoral „România și Puterile Aliate (Anglia și Franța) în ajunul și primii ani ai celui de al Doilea Război Mondial (1938–1941)” (cifrul 24.00208.0807.10/PD I) a urmărit reconstituirea detaliată și nuanțată a relațiilor României cu Marea Britanie și Franța într-una dintre cele mai tensionate perioade ale istoriei europene contemporane. Punctul de plecare l-a constituit constatarea caracterului fragmentar al abordărilor istoriografice anterioare, care s-au concentrat fie pe episoade izolate (criza sudetă, episodul Tilea, garanțiile din 13 aprilie 1939, cedările teritoriale din 1940), fie pe relația cu una singură dintre Puterile Aliate, fără a surprinde ansamblul raporturilor româno-anglo-franceze și contextul lor geopolitic mai larg.

Obiectivele majore au vizat: (1) evaluarea influenței Anschluss-ului și a destrămării Cehoslovaciei asupra cursului politicii externe românești și asupra reacției elitelor conducătoare față de politica conciliatoristă a Londrei și Parisului; (2) reconstituirea relațiilor româno-franco-britanice în contextul tentativelor de îndiguire a expansiunii germane, al garanțiilor din 13 aprilie 1939, al „politicii de echilibru” a României și al eșecului negocierilor tripartite cu URSS; (3) analiza politicii Angliei față de România după cedările teritoriale din vara anului 1940, în condițiile orientării Bucureștiului către Axa Berlin–Roma și ale instalării regimului Antonescu.

În primul an al proiectului a fost realizată revizuirea critică a versiunii inițiale a monografiei „România și Puterile Aliate la începutul celui de al Doilea Război Mondial” și identificarea lacunelor documentare. Între 11 și 18 noiembrie 2024 a fost efectuată o cercetare extensivă la The National Archives (Londra), unde au fost consultate și fotografiate fonduri esențiale ale Foreign Office și War Office (în special seriile FO 371 și WO 208), precum și alte fonduri conexe referitoare la relațiile româno-britanice, româno-sovietice, sovieto-germane, politica britanică în Balcani și evoluțiile politice și militare din Europa Centrală și de Est. Volumul total de documente procesate în 2025 se ridică la aproximativ 15 500 de file, care au fost sortate pe criterii tematice și cronologice și integrate treptat în construcția interpretativă a proiectului.

Pe baza acestui material arhivistic și a relecturării surselor publicate a fost considerabil extins textul monografiei, fiind adăugate circa 11,4 coli de autor și aproximativ 580 de note de subsol. Noua ediție – „România și Puterile Aliate la începutul celui de al doilea Război Mondial (1938–1941). Ediția II” – a fost recomandată spre publicare de Consiliul Științific al Institutului de Istorie (17 iunie 2025), aprobată de Consiliul Științific al Universității de Stat din Moldova (2 iulie 2025) și publicată în septembrie 2025, cu un volum de cca 70 de coli de autor. Lucrarea

propune reevaluări substanțiale privind garanțiile din 13 aprilie 1939, logica „politicii de echilibru”, raportarea Londrei la cedările din 1940, locul României în politica balcanică aliată și impactul factorilor economici (în special petrolul) asupra relațiilor româno-anglo-franceze.

Rezultatele proiectului au fost diseminate prin 9 articole publicate în anul 2025 în reviste științifice din România și Republica Moldova (Acta Marisiensis, AIIX, Dialogica, Akademos, Studia Universitatis Moldaviae, Revista de Istorie a Moldovei, Buletinul US „B.P. Hasdeu” din Cahul, Vector European), precum și prin comunicări la conferințe și congrese naționale și internaționale (Iași, Suceava, Chișinău, Târgu Mureș). Împreună cu monografia, numărul total al publicațiilor direct legate de proiect în perioada 2024–2025 ajunge la 10, la care se adaugă mai multe studii aflate în curs de apariție.

În plan instituțional și de carieră, proiectul a permis elaborarea primei versiuni a sintezei lucrărilor care vor sta la baza tezei de doctor habilitat „România și Puterile Aliate (Anglia și Franța) în ajunul și primii ani ai celui de al Doilea Război Mondial (1938–1941)”. La 17 noiembrie 2025 a fost depusă la Biroul Studii Doctorale al USM cererea de inițiere a procedurilor de susținere. Astfel, proiectul și-a atins obiectivele științifice și a creat premisele necesare pentru finalizarea parcursului postdoctoral prin susținerea publică a tezei.

Rezumat în limba engleză 1 pagină

The postdoctoral project “Romania and the Allied Powers (Britain and France) on the Eve of and in the First Years of the Second World War (1938–1941)” (code 24.00208.0807.10/PD I) set out to reconstruct in a detailed and nuanced way Romania’s relations with Britain and France during one of the most critical phases of contemporary European history. The project started from the observation that existing historiography has treated the subject in a highly fragmented manner, focusing either on isolated episodes (the Sudeten crisis, the Tilea affair, the guarantees of 13 April 1939, the territorial losses of 1940) or on Romania’s relations with only one of the Allied Powers, without capturing the broader picture of Romanian–British–French relations and their geopolitical context.

The main objectives were: (1) to assess how the Anschluss and the dismemberment of Czechoslovakia shaped Romania’s foreign policy and the reaction of its political elites to the appeasement policy pursued by London and Paris; (2) to reconstruct Romanian–British–French relations in the context of Allied attempts to contain German expansion, the guarantees of 13 April 1939, Romania’s so-called “policy of balance”, and the failure of the tripartite negotiations with the USSR; (3) to analyse British policy towards Romania after the territorial concessions of the summer of 1940, in the context of Bucharest’s alignment with the Axis and the establishment of the Antonescu regime.

During the first year of the project, a critical reassessment of the first edition of the monograph “Romania and the Allied Powers at the Beginning of the Second World War” was undertaken, and the main documentary gaps were identified. Between 11 and 18 November 2024, extensive

archival research was conducted at The National Archives in London. Key Foreign Office and War Office series (especially FO 371 and WO 208), as well as several related fonds, were systematically consulted and photographed. These records concern Anglo–Romanian, Romanian–Soviet and Soviet–German relations, British policy in the Balkans, and political and military developments in Central and Eastern Europe. In 2025, approximately 15,500 pages of archival material were processed, classified thematically and chronologically, and progressively integrated into the analytical framework of the project.

On the basis of this archival corpus and a fresh reading of published sources, the monograph was substantially expanded, with an additional 11.4 author's sheets and about 580 new footnotes. The revised volume – “Romania and the Allied Powers at the Beginning of the Second World War (1938–1941). Second Edition” – was recommended for publication by the Scientific Council of the Institute of History (17 June 2025), approved by the Scientific Council of the State University of Moldova (2 July 2025), and published in September 2025, with a total size of roughly 70 author's sheets. The book offers significant reinterpretations concerning the guarantees of 13 April 1939, the rationale of Romania's “policy of balance”, Britain's response to the 1940 territorial losses, Romania's place in Allied Balkan policy, and the impact of economic factors – particularly oil – on Romanian–British–French relations.

The results of the project have been disseminated through nine articles published in 2025 in Romanian and Moldovan scholarly journals (*Acta Marisiensis*, *AIIIX*, *Dialogica*, *Akademos*, *Studia Universitatis Moldaviae*, *Revista de Istorie a Moldovei*, the scientific bulletin of the “B.P. Hasdeu” University of Cahul, *Vector European*), as well as through papers delivered at national and international conferences and congresses (Iași, Suceava, Chișinău, Târgu Mureș). Together with the monograph, the number of publications directly linked to the project in 2024–2025 amounts to ten, in addition to several further studies already submitted and forthcoming.

At the institutional and career level, the project enabled the drafting of a first version of the synthetic study that will underpin the habilitation thesis “Romania and the Allied Powers (Britain and France) on the Eve of and in the First Years of the Second World War (1938–1941)”. On 17 November 2025, a formal request to initiate the defence procedure was submitted to the Doctoral Studies Office of the State University of Moldova. In this way, the project has achieved its scientific objectives and has created the necessary conditions for completing the postdoctoral trajectory through the public defence of the habilitation thesis.

Conducătorul de proiect Mihai Turcanu

A handwritten signature in black ink, which appears to be "Mihai Turcanu".

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024-2025 în cadrul proiectului**

„România și Puterile Aliate (Anglia și Franța) în ajunul și primii ani ai celui de al Doilea Război Mondial (1938-1941)”

2. Cărți de specialitate (recomandate spre editare de senatul/consiliul științific al unei organizații din domeniile cercetării și inovării sau recunoscute în calitate de cărți științifice peste hotare: proces de recenzare, aprobare de către organizații științifice sau publicare de către edituri științifice prestigioase)

2.1. cărți de specialitate monoautor

- 2) ȚURCANU, M. România și Puterile Aliate la începutul celui de al doilea Război Mondial (1838-1941). Ediția a doua. Chișinău: Bons Offices, 2025. 744 p. ISBN 978-5-36241-547-1. Catalog BNRM:
http://catalog.bnrm.md/opac/bibliographic_view/1195799.

2. Articole în reviste științifice

2.2. în reviste din alte baze de date acceptate de către ANACEC (cu indicarea bazei de date)

- ȚURCANU, M. Tentativele Alianțelor occidentale de identificare a opțiunilor concrete de implementare a garanțiilor din 13 aprilie 1939 (mai - iunie 1939). În: *Acta Marisiensis. Seria Historia*. 2024, nr. 6, pp. 97-111. ISSN 2668-9545. Baza de date CEEOL și ERIH+. https://actahistoria.umfst.ro/wp-content/uploads/2025/04/Acta_2024_DOI.pdf
- ȚURCANU M. Grigore Gafencu and Romania's Quest to Reach Compromise Deals with its Revisionist Neighbours. În: *East European Journal of Diplomatic History*. 2023 nr. 10, p. 85-101. ISSN: 2393-0764. Baza de date CEEOL. http://adxenopol.academiaromana-is.ro/europeanjournal_10.html (aparut in 2025)
- ȚURCANU, M. Aspects of the problem of the consequences of the Ribbentrop-Molotov Pact and the Vienna Diktat in Anglo-Soviet relations (1941-1944). În: *AIIX*. 2025, LXII, pp. 371-389. ISSN: 1221-3705: 1221-3705. Baza de date CEEOL & ERIH PLUS. <https://aiix.ro/numar-curent-2025/>

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

- ȚURCANU, M. Relații româno-britanice după 26 iunie 1940: noi surse. În: *Dialogica, revista de studii culturale și literatură*. 2025, nr. 3, p. 82-94. ISSN 2587-3695. Categoria B+. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/237612

- ȚURCANU, M. Romanian diplomacy, Britain”. 2025, nr. 3(78), p.131-137. ISSN 1857-0461. Categoria B. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/238718.
- ȚURCANU, M. Relațiile politico-diplomatice româno-britanice de la conferința de la München și până la izbucnirea celui de-al doilea război Mondial. În: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Umanistice)*. 2025, Nr. 4(194), p. 61-70. ISSN 1811-2668. Categoria B. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/230276.
- ȚURCANU, M. Tentative britanice de apropiere de U.R.S.S. în vara anului 1940. În: *Buletinul științific al Universității de Stat "Bogdan Petriceicu Hasdeu" din Cahul, Seria „Științe Sociale”*. 2025, Nr. 1(19), p. 7-17. ISSN 2345-1858. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/233721.
- ȚURCANU, Reacția imediată a britanicilor față de anexarea sovietică a Moldovei de est: noi surse și perspective asupra problemei Basarabiei ca subiect al dreptului internațional în perioada interbelică. În: *Vector European*. 2025, nr. 2, pp. 61-65. ISSN 2345-1906. Categoria B: https://usem.md/uploads/files/Activitate_%C8%98tiin%C8%9Bific%C4%83_USEM/Vector/Vector_European_2025_2.pdf
- ȚURCANU, Mihai. Relațiile româno-britanice și problema reînarmării României în 1939 și 1940. Noi surse. (Partea I). În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2024, nr. 1-2(137-138), pp. 46-58. ISSN 1857-2022. Categoria C. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/239999
- ȚURCANU, Mihai. Relațiile româno-britanice și problema reînarmării României în 1939 și 1940. Noi surse. (Partea I). În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2024, nr. 3-4(139-140), pp. 135-144. ISSN 1857-2022. Categoria C.
- ȚURCANU, M. Poland's perspective on Anglo-French security arrangements for Romania (April-August 1939). În: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Umanistice)* Nr. 10(200), 2024, p. 59-70. Categoria B. ISSN 1811-2668. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/222877

3. Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice

- ȚURCANU, M. Cinci „mituri” ale istoriografiei românești despre 26 iunie 1940. prezentat pe 30 mai 2024, la Conferința Anuală a Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași. Publicat ca *Cinci „mituri” ale istoriografiei românești despre 26 iunie 1940*, PublishDrive, Chișinău, 2024: <https://books.apple.com/cy/book/cinci-mituri-ale-istoriografiei-rom%C3%A2ne%C8%99ti-despre-26/id6736523352>.
- ȚURCANU, M. Great Britain and the Romanian territorial concessions in Dobrogea and Transylvania (1940): prezentat în limba română pe 2 iulie 2022, la Iași, în cadrul Conferinței Internaționale „Diplomația Românească (1862-2022): Direcții, Strategii, Percepții Europene”. Publicat în: *Revista de istorie a Moldovei*, 2023, nr. 3-4, pp. 43-

57. ISSN 1857-2022. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212657 (apărut in 2024)

- ȚURCANU, M. Tentativele Alianților occidentali de identificare a opțiunilor concrete de implementare a garanțiilor din 13 aprilie 1939 (mai - iunie 1939): prezentat pe 29 august 2024, în cadrul Congresului Național al Istoricilor Români desfășurat la Chișinău și Suceava): https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212089

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025**

Cifrul proiectului: 24.00208.0807.10/PD II

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Burse de studii a studenților autohtoni	281211	140,4		140,4
Servicii de editare	222910	31,6		31,6
Total		172,0		172,0

Conducător

/ Igor ȘAROV

Conducător

/ Liliana COJOCARU

Conducător

/ Mihai TURCANU

Data:

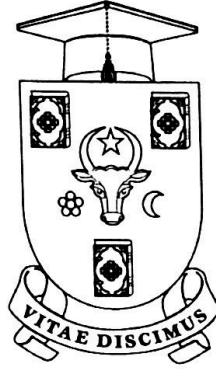
20 decembrie 2025

LȘ

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

MD-2009, mun. Chișinău
str. A.Mateevici 60
tel.: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

MINISTRY OF EDUCATION AND
RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MOLDOVA STATE UNIVERSITY

MD-2009, Chisinau
A.Mateevici str. 60
phone: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC al USM

01/3021

28.11.2025

EXTRAS

din ședința Consiliului Științific al USM
din 26 noiembrie 2025,
proces-verbal nr.1

Au fost prezenți: 12 membri din 15

Obiect de referință:

*Aprobarea rapoartelor științifice a proiectelor de cercetare finanțate prin
Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare*

Ca urmare a prezentării publice se aprobă rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului de postdoctorat **România și Puterile Aliate (Anglia și Franța în ajunul și primii ani ai celui de la Doilea Război Mondial (1938-1941))**, cu cifrul 24.00208.0807.10/PD I, conducător de proiect **ȚURCANU Mihai**.

Președintele Consiliului Științific
profesor universitar

Secretar al ședinței

Georgeta Stepanov

Lilia Spînu